

REDACTIA
Arad, Deak Fereny-utca nr. 20.
ABONAMENTUL
Pentru Austro Ungaria:
pe un an... 20 cor.
pe 6 luni... 10 "
pe 3 luni... 5 "
pe o luna... 2 "
Valoarea de Duminică pe un
an 4 coroane.
Pentru România și străină-
tate pe an 40 franci.
Anonimurile nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deak Fereny-utca nr. 20
INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 h.
de fiecare publicațiune
Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.
Telefon pentru oraș și comitat 502
Scrisori nefrancate nu se primesc

DEMISIA CONTELUI APPONYI.

În Budapesta situația politică se agravează. Pe fiecare zi vine anume câte o complicație. Acum la ordinea zilei este — demisia contelui Apponyi. E adevărat, că nobilul conte nu și-a dat încă demisia din prezidenția Dietei, totuși ziarele maghiare scriu însă despre ea.

E caracteristic faptul, că știrile acestea a fost data în primul rând de presa vienese.

Că are ori nu gând Apponyi să demisioneze din prezidenția pentru a da lovitura de grație guvernului Széll, asta nimeni nu o știe pozitiv. Se crede numai. Cert e, că o campanie strașnică a pornit în contra contelui, și ceea ce e mai caracteristic, intriga se țese în cercuri liberale.

Nu mai vorbim de atitudinea celor din „Magyar Szó”. Aceștia nici odată nu i-au pufut suferi. Dar e vorba de ziare vieneze care stau în serviciul guvernului unguresc. Astfel este „N. Frische Presse”, care vorbind despre primirea delegațiilor ce vin din provincie ca să aducă proteste împotriva proiectelor de lege militare, scrie că gemind delegațiunile, Apponyi ca un monofon rostește aceleași discursuri la miez, salutând teranimea de pe o parte și cerind să dea Dietei instrucțiuni cum și ce să facă. Îl acuză, în genere, că el este cauza întregii situații parlamentare încordate, pentru că prin pretențiunile sale naționale în armată, precum și prin atitudinea sa, a încurajat opoziția.

Nu e, earăș, lucru de toate zilele, ca în fața acestor acuzări Apponyi să nu găsească apărători decât în presa clericală. Într-adever, „Alkotmány” (dela 3 Martie) sare în apărarea contelui, cărui îl aduce o singură învinuire: prin incertitudinea sa a lăsat să

treacă totdeauna momentul decizător fără a profita de el, fără a-și arunca în cumpănă autoritatea; astfel, zice organul clerical, când cu dorințele ce a arătat în Memoriul publicat prin descrițiune în „N. F. Presse”, nu trebuia să se mărginească la atâta, ci să fi strâns guvernul, și desigur storcea concesiuni în armată.

E clar: pe d'oparte liberalii ortodoxi îl suspicionează și chiar acuză direct pe Apponyi, ear pe de altă parte clericalii îi fac ochi dulci.

De altminteri caracteristica situației este tocmai ceea ce s'a petrecut cu prilejul primirii unei deputațiuni, a celeia dela Halas, carei Apponyi-i a zis:

„La toate câte mi-a vorbit stimatul D-Voastră orator, nu pot da echou. Nu știu când va veni vremea să mă simt dator să părăsesc locul acesta pentru ca să-mi arăt, motivat, părerile mele individuale... Una pot să vă spun chiar d'acum: onoratul D-Voastră orator nu fără motiv s'a provocat la dragostea nestinsă ce am pentru constituția noastră strămoșească. Iubirea aceasta este pentru constituția noastră milenară, care-i temelul neclintit al libertății noastre; tocmai pentru aceasta însă ori-ce tendință menită a întări constituția, mă găsește între aderenții însușiți și ori-ce acțiune care ar putea să primejdiască țaria constituției, mă va găsi între potrivnici.”

Comentariile ce presa maghiară face acestei declarațiuni sunt o comedie întreagă.

„Magyar Szó” (dela 3 Aprilie) ne asigură că:

„Între membri partidului liberal vorbirea aceasta alui Apponyi a făcut o impresie penibilă. El zice că nu-i era permis lui Apponyi ca în așa chip iesuistic să condamne un

eventual ex-lex. El își plică adică vorbirea așa, că ascuțit el este îndreptat împotriva ex-lexului, deși ea poate fi privită și ca o condamnare a obstrucționismului sușușiștilor. Apponyi ear a comis act de duplicitate. Îi întărește în conștiența lor pe liberalii și cele ce vesele kossuthiști.”

Eată ce scrie anumrganul lor „Független Magyarorszá” (dela 3 c.)

„După lungi rătă, în cele din urmă Apponyi s'egăsit... Apponyi a luat adică poziție în contra proiectelor de militare.”

„Nu cu vizorul dis a ieșit pe terenul de luptă, c el închis. Să ia hotărîre care să ure ori-ce bănuială, nu i-a fost altfel nici odată virtutea carastică. În lunga-i carieră politică secuența nu o prea găsim în fațele lui. Ear în acești d'na patru ani aceste virtuți ar fi bit, chiar dacă li-ar fi avut.”

„Tocmai de ac vorbirea cea rostit deputațiunea Halas însemnează o mare abare în atitudinea sa.”

Și așa mai departe kossuthiștilor îl da năntmând că Apponyi îl părăsește țell care merge spre — ex-lex.

Se înțelege că nic, întrelasa a-l încărcă cu laude, p'ndu-l ca pe Mentorul aspirațiilor ale.

Nu ne îndoiim că la acestea il vor fi genând pe cont Apponyi. Vorba e că vrând nevrând a ajuns ca în giurul său să acă nu s'ogmot numai, dar să se alte o situație la descurcarea oricarea căreia are rol însemnat, fie a demisiona din prezidenție, fie a sta să cadă d'odată cu Széll.

Regretabil. Cetitorii noștrii știu, că la ministerul de finanțe din România, în urma cercetării ordonate de ministrul Costinescu, s'a descoperit un funcționar abusiv: Parisianu, care a și fost arestat și dat judecății. Până se va rosti justiția și peste tot, până se va încheia cercetarea judelei de instrucție, o elementară datorie ar fi ca presa să scrie cu oare-care rezervă despre această afacere

Patimele luptei militante de partid au împins însă pe unii confrăți din Bucuresci să facă și din afacerea asta armă de partid. Și astfel fără multă bătaie de cap au amestecat la mijloc și pe ministrul-president al României, pe d. D. Sturza, pe fostul ministru G. Palade și pe vicepresidentul Camerii D. Protopopescu, acuzându-i de câte toate, pe basa — scriu aceste jurnale — mărturisirilor lui Parisianu. Se înțelege, că ele însile nu cred nimic din acușele ce formulează și le publică pentru-că așa e moda în Bucuresci, să nu cruși de loc pe adversar ci să scrii ori-ce despre el.

Nu știm dacă la Bucuresci se citesc ziare maghiare. Indemnăm însă pe confrății care...

... să scrie în presa maghiară că teacă presa maghiară aduce măcar o dată bucurie reproducere calomniile de bitate pentru a arăta că Români sunt un neam de hoști, căci până și prim-ministri și foștii miniștri sunt amestecați în afaceri scabroase.

Noi știm, că la Bucuresci nu se pune așa preț mare pe ceea-ce scriu ziarele, mai ales când e vorba de lucruri „senaționale”. Străinătatea, mai ales Ungurii, urmăresce însă cu atențiune ceea-ce se scrie și nu întârzie să exploateze ce-i vine la socoteală.

Eată de ce ar fi de dorit, ca unii confrăți bucuresseni să fie mai

George Baritiu și amicii săi.

— Corespondență. —
(Urmare).

... Din Gazetele ce avem astăzi, Albina¹⁾ însemnează ceva, dar în țara românească abia numărăm abonatul. Curierul²⁾ a schiopătat de tot și în toată țara n'are mai mult de 80 abonați. Cantorul³⁾ este un hoț care fură din Albina și din Curier și din Gazeta D-Voastră și n'are nici un preț nici chiar la presa care îl are de mila lui Carcalechi. Gazeta D-Voastră în forma, redacția și alegerea articolelor n'are rivală; așadar ori cum o vei întoarce, ea va isbuti. Urcarea prețului să nu te sperie nimic; căci acel ce dă acum o sumă pentru odată pe săptămână, da bucuș și îndoiește pentru de două ori și încă ea va număra mai mulți abonați, căci atunci este gazeta politică sdravăna fără asemănare...
Cogălniceanul⁴⁾ a fost în iarna trecută aici la Arad; am avut vre-o câte-va întruniri cu d'nsul. Este un tînc bătrîn, un om deplin, un bărbat învățat și patriot. Am vorbit multe cu d'nsul și poate ori-cine să se mulțumească. Și-a făcut creșterea și învățătura în Berlin, nu în Paris ca stricații noștri! Moldovenii s'au luat în picioare; înaintează tare și sigur. Sturza e îndreptat minunat și după ce a strîns banii destui, acum trăiește pentru țara sa.

Cîmpineanul este tot la Mărgineni; până când? nimeni nu știe. Vezi cât e de primejdios a începe lucruri mari fără oameni! vezi cum s'a vîndut sara țel chiar de aceia care i-au mâncat pâinea și sarea l..⁵⁾

Frate și slugă

Fl. Aaron.

¹⁾ Dela Iași, a lui G. Asachi.

²⁾ Al lui Eliade.

³⁾ Al lui Z. Carcalechi.

⁴⁾ Mihail.

⁵⁾ Până la proba contrară, trebuie să cred că aceasta este

44.

Blaj, 6 Iulie 1840.

Onorate Domnu'e!

... Despre maghiarism judec că, deși mai tîrziu, tot va să învingă: a) pentru-că are drept dieta poftind ca științele să se propuie în vr'o limbă vie, care nu va fi alta decât a clasei domnitoare, adică cea ungurească; b) că aceasta o poftesc staturile acuma de mult timp cu cea mai mare râvnă; c) că au mijloace puternice de a pleca voea împăratului, care sunt aplacidația dării și a ostașilor. Curtiș îl trebuie bani și ostași mulți, care, ca să-I poată dobîndi, va împlini voea staturilor mâne, poimâne, ca acolo merge cum zice Martialis: Tu morbum curas illius, ille tuum. În Croația și Slavonia totuși, precum și în marginile ostășești, nu cred că își vor ajunge scopul..

Ioan Rusu,

profesor de istoria universală.

45.

Blaj, 14 Decembrie 1840.

Prietine!

... Mă ntristez de soartea ce o ai cu Brașovenii, mai cu seamă când auz că pe lângă multele cuprinderi și sănătatea încă și-o primejduește. Întru întemplări ca astea nu-ți vine vre-odată aminte și de Blaj? Eu și-aș sfătui, în vre-o lipsă mare să te tragi încoace. Aici ai putea să fii în locul lui... Dar în țara românească ce foc? Cum te mai ai cu Dumnea-lor? Săracul Murgul, mi-au scris Romanov⁶⁾ că și

o vorbă goală. Mistinea lui Cîmpineanu în Europa o știeau toate ministerele. El aflase din Viena că Poarta, nu Români dase un firman de arestare. Era să fie exilat la Filipopol, în Bulgaria; Roșid-pașa a primit propunerea Domnului român și Cîmpineanu a fost internat la Mărgineni. După Raportele consulare franceze (inedite), vol. X (Copiile Academiei).

⁶⁾ Librar din Bucuresci.

1) Au împins dracul, de s'au făcut sansculotist-ii de oameni — adu-ți aminte de patimele ce le crea dela Moldova — sunt făcuți numai spre cea sa și a altora. Ce știți de profesorii de acolo, din ei cineva amestecat? Oare Boleac?...⁷⁾

T. Cipariu.

46.

Craiova, 2 Februarie 1841.

Frate Baritiu!

Cu poșta de alaltăieri veni aici vestea — ascultă — că marele logofăt Manoil Băleanul der Wortführer der Botarenversammlung nach Campineanu's Versammlung s'a surghiunit la o moșie a sa!! Er ist in der jetzigen Landtage Sekretär der Versammlung und einigen Tagen hat noch die Landtags-slung und... Fürstlichen Thronrede unterschrieben. Ce o fi pricină nu știu. Dar aceste nu sunt semne bune. Deunăzi Cîmpineanu, după aceasta complotul, acum isgonirea Manolache Băleanul, aceluși mai desghiețat deputat, sintptome rău cobitoare. Lucrul a făcut aici oștipărire adincă. Dar încă nimeni nu știe pricina. (Va urma).

⁷⁾ Complot dela 1840 a fost o înșcenare guvernamentală, care a știut să exploateze nemulțumirea pricinată de arestarea lui Cîmpineanu — vezi articolul meu despre Nicolae Bălculescu în Sămănătorul din Noemvrie 1902 — pentru a putea da o lovitură aderenților poziției naționale. Boleac, cunoscutul lui Cipariu, a luat parte la complot Murgu asemenea. Murgu a fost expulsat.

⁸⁾ Exilarea lui Emanuil Băleanu era ilegală. Billecaq, consulul francez, raportează (Vol. X, p. 67-68 din rapoartele consulare) că nimeni n'aprobat-o. Mitropolitul, președintele adunării obștești a protestat la consulul Rusiei împotriva violenței Domnului și din capul locului nimeni nu se îndoaie că Băleanu nu va fi rechiemat înapoi, ceea ce se și făcu (așa expulsării un schimb de cavinte grave în adunare obștească). Efectul, o nouă slăbire a autorității domnești. (Nota lui Billecaq din 22 Februarie; b., p. 67-68).

VINEȚEA

mai bună la spălat.

Sub scutul legilor.

Vinețea ca mai folosită, în spălătorii și case private.

Eftină și neîntrecută!
1 sticlă mică de 24 fl. ajunge la 10 spălături. — 1 sticlă mare
costă 1 cor. 60 fl., 1/2 de sticlă 1 cor.

Se poate căpeta, pretutindeni
Se ne ferim de falsificate. 916 3-20

URANOS

Singurii
Fabricanți:

FRĂȚII HOCHSINGER, fabrică chimică.

BUDAPESTA,
VI., strada Rozsa 85.

10149—1902. tkvi sz.

Arverési hirdetményi-kivonat.

Az aradi kir. tvszók mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria” takarékpénztár végrehajtónak Jozity Petru végrehajtást szenvedő elleni 218 korona tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszók területén levő Aradvárosában fekvő az aradi 1767. sz. tkvben A + 1 sor György-uteza 18 ház udvar és kertből álló ingatlanok felére az arverést 924 korona ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi április hó 22. napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I. em. 88 sz. a. megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsértésének 10%-át, vagyis 92 kor. 40 fill. közzpénzben, vagy az 1881. évi LX törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Aradon, 1903. évi január hó 10-én a kir. tvszók mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,
kir. tszéki bír.

928 1-1

901/1903 tkvi sz.

Prolich István aradi lakos végrehajtónak Krisán Sándor aradi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében

Végzés:

Az aradi kir. bíróságnak 1903. évi január hó 23-ik napján V. 2672/3 1902 szám alatt kelt végzése alapján az aradi 2341 számú telekkönyvben A + 1 sor alatt foglalt ingatlanra a végrehajtási zálogjog 120 korona tőke, ennek és pedig 80 kor. után 1900 november hó 5-től és 40 kor. után 1901 december hó 10-től számított 5%-os kamatai 59 kor. 34 fillér eddigi, ezuttal 21 kor. 40 fillérben megállapított valamint a még felmerülő költségek erejéig Prolich István aradi lakos javára bekebeleztetni rendeltetik.

Mint hogy pedig nevezett végrehajtást szenvedett ellen, ezen ingatlanra a „Victoria” takarékpénztár végrehajtató követelésének behajtása céljából 10150/1902 számú bejegyzés szerint kielégítési végrehajtási eljárás van már folyamatban, az 1881. LX. t. cz. 166. §-a alapján Prolich István aradi lakos végrehajtónak a „Victoria” takarékpénztár korábbi végrehajtatóhoz való csatlakozása kimondatik. Miről saját kézhez kézbesítendő felzetten értesítendők.

1. Dr. Heitz Nándor ügyvéd, 2. Krisán Sándor, 3. kir. járásbíró, 4. kir. pénzügyigazgatóság, 5. kir. adóhivatal, 6. Papp Vazul ügyvéd.

Kelt Aradon, 1903. évi február hó 13-ik napján.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tszéki bír.

929 1-1

UN CANDIDAT DE ADVOCAT cu praxă bună

poate momentan afla aplicație în cancelaria avocatului

927 2-3 Dr. Nestor Oprean
Sănielăușul-mare (Nagyszentmiklós).

Avis!!

Am onoare a aduce la cunoștința onorabilului public român din Arad și jur că mi-am deschis în Arad, strada Ujterem Nr. 1 un atelier pentru

ras, tuns și fresat.

Rog onorabilul public a mă onora cu cercetările sale. Abonamente primesc aranjate cu luna sau cu bucat după voință on. domni.

Cu toată stima:

George Stoian,
raseur și friseur.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

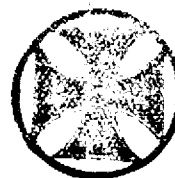
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, impedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, astma, anxietate, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udulul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenească binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărilor, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și respândit.

Chiar și ieftinătatea extraordinară a crucii mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

624 -152

Prețul aparatului mare e Cor. 6.
folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.
folosibil numai la copil și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Spre binevoitoarea atențiune!

Am onoare a Vă încunoștința, că am deschis în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 24 vis-à-vis de biserica reformată, un institut de

lithographie, cynceographie și autographie.

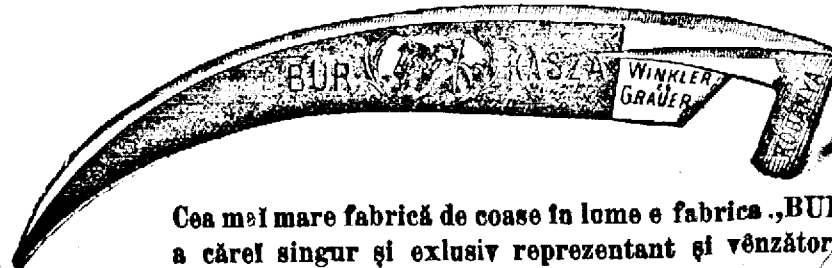
Effectueșc tot felul de lucrări cari se țin de aceste branșe, precum: cărți de vizită, de adrese, bilete de logodnă și cununie, invitări, vignete, capete de scrisori, placate (afize), note, blanchete, caete de caligrafie, de desen peisage, atestate diplome, acții, libele de depunere și tot felul de lucrări artistice și în culori etc. etc. Prețuri moderate.

Asigurându-Vă, că 'mi voi da toată silința, să îndeplinesc lucrările primite cu cea mai mare punctualitate și promptitudine, conform gustului și dorinței, Vă rog să binevoiți a mă onora și sprijini cu prețuitele D.-Voastre comande.

Cu toată stima:

PETRUSIMTION,
proprietar de lithographie.

904 7-20

Cea mai mare fabrică de coase în lume e fabrica „BUR” a cărei singur și exclusiv reprezentant și vânzător e

WINKLER ȘI GRAUER

Kőbánya, Nr. 34.

Cine vrea să-și cumpere o coasă bună și trainică, acela să nu-și cumpere coasă, până nu va cere dela firma de sus un catalog ilustrat, ce i se va trimite numai decât gratuit. Lunile de iarnă sunt mai potrivite pentru adunare de comande.

Adunătorilor rabat! Garanția deplină! Serviciu prompt!

Mal multe mil de scrisori de mulțumiri și comandare stau la dispoziție on. public. 1 briel de transval 1 fl 50 cr.